

Sygn. akt III AUz 4/16

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Romana Mrotek (spr.)
Sędziowie:	SSA Anna Polak SSA Barbara Białecka

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2016 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy **K. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.**

o odsetki

na skutek zażalenia ubezpieczonego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 27 października 2015 r. sygn. akt VI U 729/15

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie.

SSA Anna Polak SSA Romana Mrotek SSA Barbara Białecka

Sygn. akt III AUz 4/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 sierpnia 2015 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. przyznał rentę ubezpieczonemu K. C. z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 23 kwietnia 2013 r. do 17 lipca 2013 r. oraz od 1 sierpnia 2013 r. na stałe, wykonując wyrok Sądu Okręgowego z dnia 13 października 2014 r.

W dniu 10 września 2015 r. ubezpieczony złożył odwołanie od powyższej decyzji w przedmiocie naliczenia należnych odsetek. W uzasadnieniu stwierdził, że nie zgadza się z zaskarżoną decyzją, ponieważ nie zawarto w niej informacji na temat należnych odsetek za zwłokę w przyznaniu świadczenia. Wniósł o jej zmianę w tym zakresie poprzez zasądzenie kwoty 5.115,66 zł tytułem należnych odsetek ustawowych za opóźnienie w wypłacie świadczenia rentowego za okres od 23 kwietnia 2013 r. do 24 sierpnia 2015 r. wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia odwołania do dnia zapłaty. Ponadto, wniósł o zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania, wskazując, że droga sądowa jest niedopuszczalna, bowiem nie została wyczerpana droga administracyjna w tym przedmiocie, uprawniająca do wniesienia odwołania do sądu.

W piśmie procesowym z 20 października 2015 r. ubezpieczony zaznaczył, posiłkując się wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 10 grudnia 2014 r. (III AUa 606/14), że organ rentowy podejmując wypłatę opóźnionego świadczenia jest zobowiązany do wypłaty z urzędu także odsetek, a gdy decyzja taka obejmuje wyłącznie wypłatę należności głównej, należy domniemywać, iż równocześnie odmówiono wypłaty odsetek. Na poparcie swojego stanowiska powołał też orzeczenia Sądu Najwyższego oraz Sądu Apelacyjnego w Krakowie.

Postanowieniem z dnia 27 października 2015 r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim – Wydział VI Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odrzucił odwołanie ubezpieczonego i zasądził kwotę 60,00 zł na rzecz organu rentowego tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wskazał, że dochodzenie przed sądem prawa do świadczenia, które nie było przedmiotem decyzji organu rentowego, jest niedopuszczalne (z wyjątkiem przewidzianym w art. 477⁹ § 4 k.p.c.), a treść decyzji, od której wniesiono odwołanie, wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNP 2000, Nr 15, poz. 601; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 1999 r., II UKN 204/99, OSNP 2001, Nr 5, poz. 169). Z tych względów na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Z rozstrzygnięciem Sądu I instancji nie zgodził się ubezpieczony. Zaskarżył je w całości, wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pełnomocnik ubezpieczonego we wniesionym zażaleniu, zarzucił postanowieniu następujące naruszenia:

- naruszenie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez jego zastosowanie i odrzucenie odwołania ubezpieczonego,
- naruszenie art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych, poprzez jego niezastosowanie.

W uzasadnieniu ubezpieczony powielił argumentację z odwołania i pisma procesowego z dnia 20 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie podlega oddaleniu.

Dokonana przez Sąd Apelacyjny kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia doprowadziła do wniosku, że zaskarżone postanowienie Sądu I instancji odpowiada prawu.

W sprawie bezspornym jest, że ubezpieczony na żadnym etapie postępowania nie złożył w ZUS wniosku o przyznanie odsetek za zwłokę w przyznaniu prawa do świadczenia rentowego. Sąd I instancji słusznie wskazał, że tym samym organ rentowy nie miał możliwości rozpoznania zasadności jego wniosku.

Nie jest bowiem tak, jak twierdzi ubezpieczony, że organ rentowy jest zobowiązany do wypłaty odsetek z urzędu. Zgodnie z art. 61 k.p.a. organ wszczyna postępowanie dotyczące ustalenia prawa do danego świadczenia w wyniku rozpoznania złożonego wniosku. Wtenczas wydaje decyzję, od której w trybie art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych wnioskodawcy przysługuje odwołanie do sądu. Nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie K. C. nie złożył wniosku o odsetki, konsekwencją czego był brak decyzji organu rentowego w tym przedmiocie.

Należy wskazać, że, zgodnie z treścią art. 321 k.p.c., Sąd nie może wyrokować co do przedmiotu nieobjętego żądaniem ani też zasądzić ponad nie. W analizowanej sytuacji, zagadnienie zaległych odsetek nie było przedmiotem decyzji,

wobec czego droga sądowa jest niedopuszczalna. Na skutek braku wniosku ubezpieczonego, organ rentowy nie zajął stanowiska odnośnie prawa do wypłaty zaległych odsetek bądź też jego braku. Konsekwencją tego jest fakt, iż nie została wyczerpana droga administracyjna zakończona wydaniem decyzji, od której podmiot może się odwoływać do Sądu (por. post. SN sygnatura akt: II UZ 52/1999 OSNP 2000/15/601; wyrok SN II UKN 204/99 OSNP 2001/5/169; post. SN II UZ 43/07 LEX nr 442809).

Sąd Apelacyjny podkreśla, że słusznie Sąd Okręgowy wskazał, że dochodzenie przed Sądem prawa do świadczenia, które nie było przedmiotem decyzji organu rentowego, jest niedopuszczalne (z wyjątkiem przewidzianym w art. 477⁹ § 4 k.p.c.), a treść decyzji, od której wniesiono odwołanie, wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia Sądu (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNP 2000, Nr 15, poz. 601; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 1999 r., II UKN 204/99, OSNP 2001, Nr 5, poz. 169).

Sąd Odwoławczy wskazuje raz jeszcze, że powoływane przez ubezpieczonego orzeczenia Sądu Najwyższego oraz Sądu Apelacyjnego w Krakowie i w Łodzi, dotyczą innego stanu faktycznego, bowiem przedmiotem postępowania w każdej z tych spraw była określona decyzja. Artykuł 477⁹ § 1 k.p.c. oznacza, iż możliwość rozpoznania przez Sąd odwołania wniesionego w określonych w nim sprawach uzależniona jest od wyczerpania przez zainteresowanego trybu administracyjnego i sądowego jako przesłanki prawa do określonych roszczeń. Nieochowanie tego trybu skutkuje odrzuceniem odwołania. Nie ulega wątpliwości, iż w niniejszej sprawie nie został wyczerpany tryb administracyjny, co wiąże się z odrzuceniem odwołania (art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c.). Również z tego powodu chybiony jest zarzut naruszenia art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Z tych względów wydane postanowienie o odrzuceniu odwołania było prawidłowe i zażalenie strony skarżącej jego trafności nie może podważyć.

Mając na uwadze powyższe okoliczności postanowiono jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

SSA Anna Polak SSA Romana Mrotek SSA Barbara Białecka